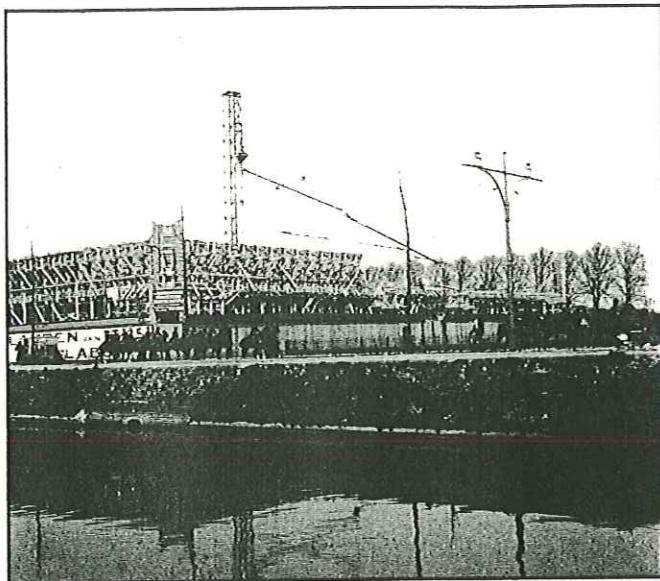

BOLW

In 1918 kocht "De Nederlanden van 1845" het terrein van het voormalige Buitengoed Groenhoven aan de Raamweg waarop in 1924 de bouwwerkzaamheden begonnen. Op de foto is het buizenstelsel zichtbaar van het ingenieuze betontransportsysteem waarmee het beton van betonmolen naar de stortplaats werd gepompt.

OPENING

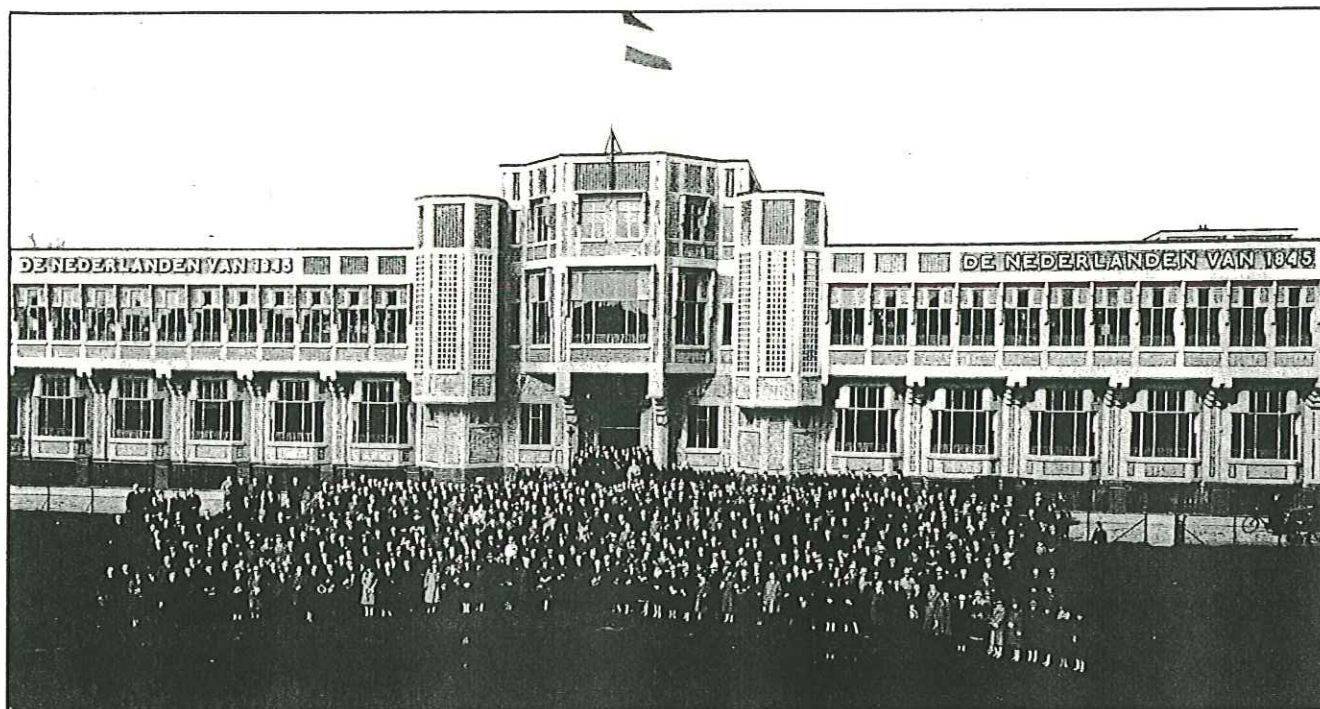

Op 3 maart 1927 vond de opening plaats van het nieuwe hoofdkantoor in aanwezigheid van hoogwaardigheidsbekleders, commissarissen, directie en de 600 "ambtenaren" van "De Nederlanden van 1845". Prins Hendrik (l.) in gesprek met de bouwmeester Berlage.

adres: Groenhovenstraat 2

opmerkingen:

	herkomst: Archief/museum Nationale Nederlanden	datum:
		neg.nr.:
	Gemeente 's-Gravenhage	Hoofdafdeling Monumentenzorg

adres: Groenhovenstraat 2

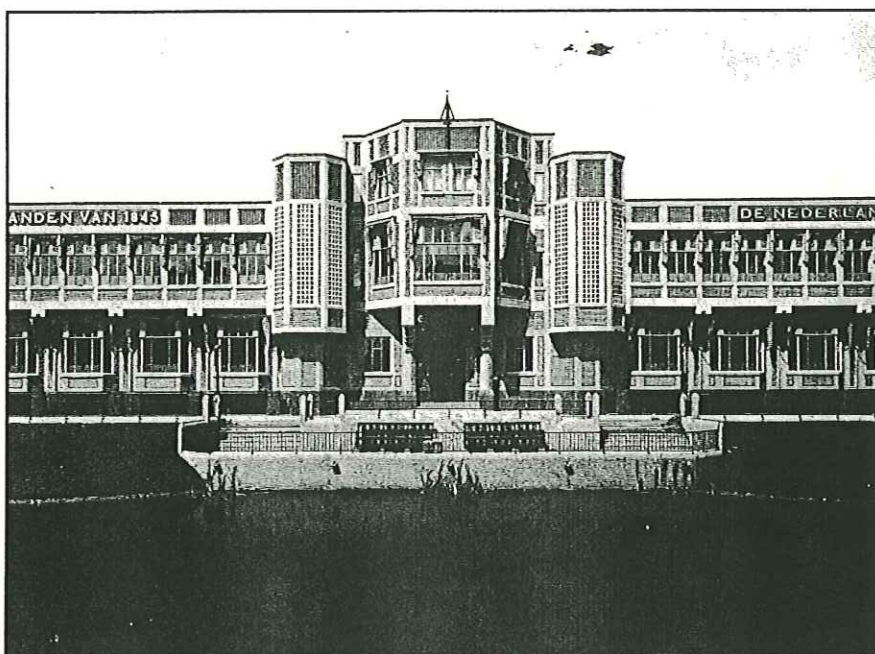
opmerkingen:

	herkomst: Archief/museum Nationale Nederlanden	datum:
	Gemeente 's-Gravenhage	neg.nr.:
		Hoofdafdeling Monumentenzorg

Berlage doorbrak de traditie het beton van de constructie weg te werken door het te bekleden met bakstenen. In de gevel bleef de betonnen constructie zichtbaar waarvan de kiezestructuur was blootgelegd. De ruimte tussen de betonnen pijlers werd opgevuld met ramen en vakwerk van rode en zwarte bakstenen. De monumentale ingangspartij is kenmerkend voor vele Berlage-scheppingen.

De raamindeling van de eerste verdieping correspondeert niet met de indeling van de benedenverdieping, een gewaagde maar niet storende constructie.

In de kranten werd bij de opening grote bewondering geuit voor de klimaatbeheersing binnen het gebouw: "Voortaan zal een verblijf in het hooggebergte synoniem zijn met het leven van een ambtenaar bij "De Nederlanden van 1845" ..." (Arti et Industriae).

BETON

adres: Groenhovenstraat 2

opmerkingen:

	herkomst: Archief/museum Nationale Nederlanden	datum:
		neg.nr.:
	Gemeente 's-Gravenhage	Hoofdafdeling Monumentenzorg

adres: Groenhovenstraat 2

opmerkingen:

	herkomst: Archief/museum Nationale Nederlanden	datum:
		neg.nr.:
Gemeente 's-Gravenhage		Hoofdafdeling Monumentenzorg

AFBRAAK EN OPBOUW

In 1942/43 werd op bevel van de Duitse bezetters een deel van de Raamwegvleugel afgebroken voor een ruimer schootsveld van een bunker in de tuin van het kantoorgebouw. Na herstel van de oorlogsschade in 1947/48 volgde in 1954 de opening van het vergrote hoofdkantoor volgens het oorspronkelijke ontwerp van Berlage. De vleugels aan de Raamweg en de Burnierstraat werden verlengd en er werd een tweede verdieping toegevoegd.

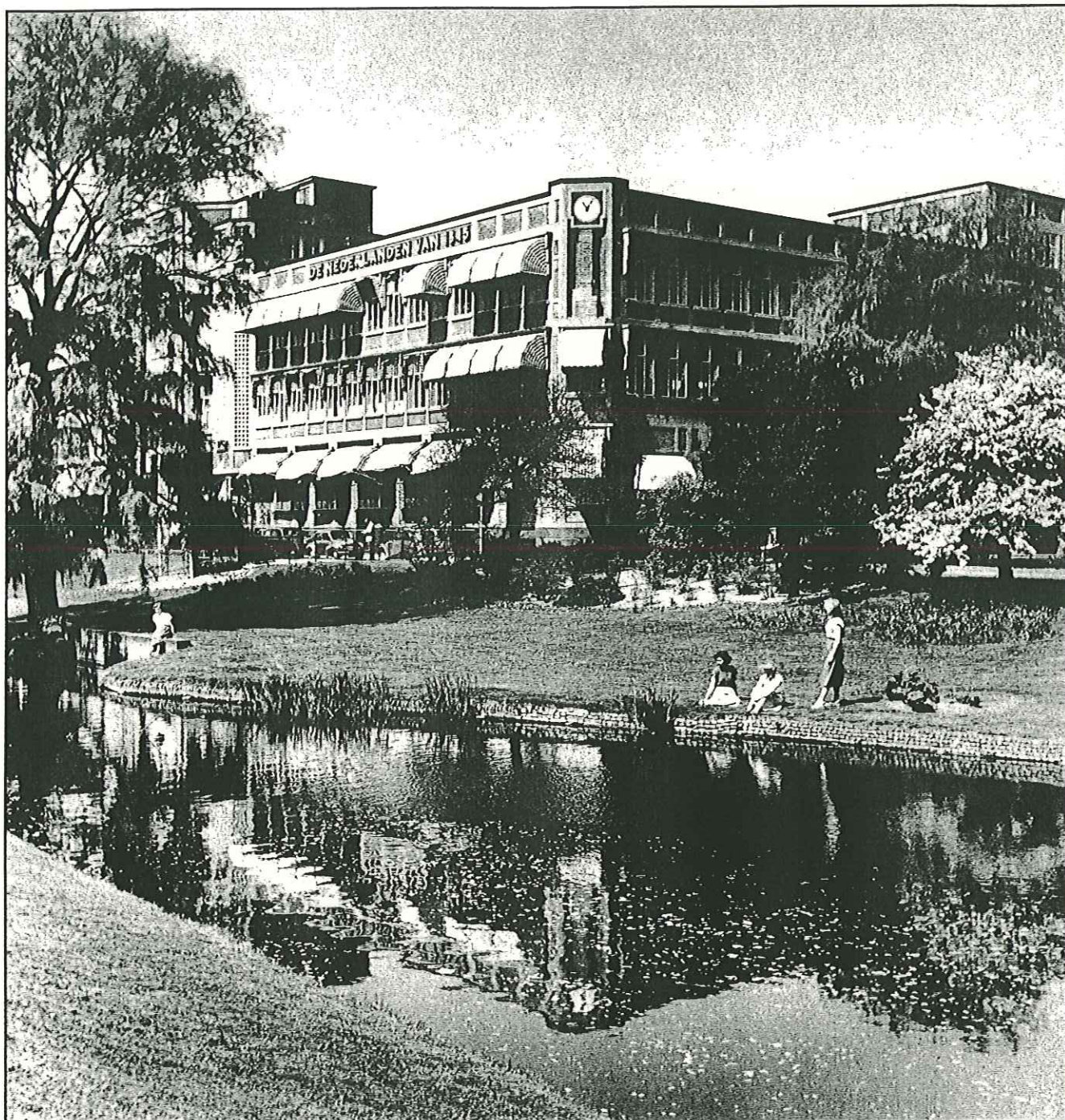
In 1969 werd het huidige hoofdkantoor in Den Haag aan de Beatrixlaan betrokken waarmee de Groenhovenstraat de functie van hoofdkantoor verloor. In 1978-1984 werd de gevel grondig gerestaureerd en werd de inrichting vernieuwd. In het architectonisch-historisch bijzondere kantoorgebouw is nu onder andere het moderne computercentrum van Nationale-Nederlanden ondergebracht.

adres: Groenhovenstraat 2

opmerkingen:

	herkomst: Archief/museum Nationale Nederlanden	datum:
	Gemeente 's-Gravenhage	neg.nr.:
		Hoofdafdeling Monumentenzorg

adres: Groenhovenstraat 2

opmerkingen:

herkomst: Archief/museum Nationale Nederlanden

datum:

neg.nr.:

Gemeente 's-Gravenhage

**Hoofdafdeling
Monumentenzorg**